

การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
DEVELOPMENT OF MORAL AND ETHICAL INDICATOR FOR
PRIVATE EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS
IN BANGKOK PROVINCE

¹พรณิภา งามเลิศ, ²ประภคติ พูลพัฒน์ และ ³รุ่งนภา ตั้งจิตเจริญกุล
¹Punnipa Ngamlerd, ²Prakit Bhulapatna and ³Rungnapa Tangchitcharoenkul

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, ประเทศไทย
Suan Dusit University, Thailand.

¹Punnipa_n@gmail.com

Received May 10, 2021; Revised July 12, 2021; Accepted August 25, 2021

บทคัดย่อ

การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน 3) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี คือ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์กลุ่ม จำนวน 11 คน ผลการวิจัยพบว่า 1. ตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน มี 15 ตัวบ่งชี้ คือ 1) ความเมตตา กรุณา 2) ความยุติธรรม 3) ความซื่อสัตย์ สุจริต 4) มีกัลยาณมิตร 5) มีธรรมาภิบาล 6) ความมีเหตุ มีผล 7) ความเป็นผู้นำ 8) ความมีวินัย 9) มี

¹ หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

² รองศาสตราจารย์ ดร. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

³ รองศาสตราจารย์,ดร. สาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ความรับผิดชอบ 10) มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน 11) การมีส่วนร่วม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 12) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ 13) การบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 14) มีความเสียสละ 15) มีจิตสาธารณะ 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวชี้วัดคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดมาก ($\bar{X}=4.6$, S.D.= 0.16) คือด้านตนเอง 3. การตรวจสอบคุณภาพและจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน คือ 1) ความยุติธรรม 2) การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 3) มีกัลยาณมิตร 4) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ 5) มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ชัดเจน 6) มีความเสียสละ 7) มีความรับผิดชอบ 8) การบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 9) ความมีเหตุมีผล 10) มีจิตสาธารณะ 11) ความซื่อสัตย์ สุจริต 12) ความเมตตา กรุณา 13) ความมีวินัย 14) มีธรรมาภิบาล 15) ความเป็นผู้นำ

คำสำคัญ : คุณธรรมจริยธรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา; อาชีวศึกษาเอกชน

Abstract

The Development of the Moral and Ethical Indicators for the Administrators of a Private Vocational Institutions of Bangkok aims: 1) to study the moral and ethical indicators for administrators of a private vocational institutions of Bangkok; 2) to examine the quality and prioritize the moral and ethical indicators for the administrators of a private vocational institutions in Bangkok; 3) to develop and assess the moral and ethical indicators for the administrators of a private vocational institutions of Bangkok. The researcher uses the mixed methods research: 1) the quantitative research uses questionnaires to collect data from the sample groups with 400 peoples; the statistical data analysis is a descriptive statistics. 2) The qualitative research collects data from the focus group,. The total number of participants is 11 persons. The results can be found that; 1) The moral and ethical indicators for the administrators of a private vocational institutions were comprised with 15 indicators: 1) a benevolence, 2) a justice, 3) an honesty, 4) a good friends, 5) a good governance, 6) a rationality, 7) a leadership, 8) a discipline, 9) a responsibility, 10) clear goals, visions, and missions, 11) a participated with a moral and ethical support, 12) a compliance with a professional code of conduct, 13) an efficient and effective administration, 14) a sacrifice, 15) a public mind. 2) the Factors affecting a moral and ethical indicator for the administrators of a private vocational institutions are, at the most agreement level, with a mean score of 4.67 and a standard deviation of 0.16. The highest aspect is a self-directed, followed by an organization/social aspect, while the last one is other people. 3) For quality inspection and prioritization of a moral and ethical indicators

for administrators of private a vocational institution in Bangkok, the results can be found by the descending order as: 1) a justice, 2) a participated with a moral and ethical support, 3) a good friend, 4) a compliance with a professional code of conduct, 5) clear goals, visions, and missions, 6) a sacrifice, 7) a responsibility, 8) an efficient and effective administration, 9) a rationality, 10) a public mind, 11) an honesty, 12) a benevolence, 13) a discipline, 14) a good governance, and 15) a leadership.

Keywords: Moral and Ethics, Administrators of Private Vocational Institutions

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ผสานกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เกิดการเปลี่ยนแปลงที่หลายประเทศทั่วโลกไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้ นานาประเทศกำลังเผชิญกับ Digital Disruption จากเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ถาโถมเข้ามาในการติดต่อสื่อสาร การหลั่งไหลทางพหุวัฒนธรรม เป็นโลกเหมือนไร้พรมแดน แต่ละประเทศมุ่งเน้นการพัฒนาเติบโตในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษา เนื่องจากการศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างคนให้มีคุณภาพ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อประเทศไทยด้วยเช่นกัน การพัฒนาประเทศให้เติบโตทันต่อการเปลี่ยนแปลงเริ่มที่การพัฒนาคน ให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพ มีความรู้และมีคุณธรรมจริยธรรม อันนำไปสู่รากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว และสามารถนำพาประเทศไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองต่อไปในอนาคต

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ที่มุ่งเน้นทิศทางการพัฒนาประเทศ ให้เติบโตอย่างมีดุลยภาพ มุ่งเน้นคนในชาติได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรมจริยธรรม ความเพียรและมีจิตสำนึกคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ (คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ, 2560: 2) การบริหารประเทศจึงต้องเน้นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพ มีกระบวนการคิดและสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยไม่ล้มความเป็นไทย พื้นฐานคือการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วิทยากร เสงี่ยม (2559: 1) ระบุว่า การศึกษามีบทบาท หน้าที่สำคัญหลายประการ การศึกษาเป็นเสมือนเครื่องมือทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ ในการช่วยให้ประชาชนอ่านออก เขียนได้ คิดเป็น เรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมและความเป็นพลเมือง ช่วยสร้างความเท่าเทียมในสังคมได้ในระยะยาว การศึกษาที่มีคุณภาพจึงจะนำพาประเทศชาติไปสู่การพัฒนา และมีศักยภาพในการแข่งขัน

นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอาชีวศึกษา สะท้อนให้เห็นความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง จะต้อง

มีบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบร่วมกันในการบริหารจัดการ เพื่อให้ภารกิจของสถานศึกษา อาชีวศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ แต่ปัญหานโยบายภาครัฐที่มุ่งเน้นส่งเสริม และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่วการศึกษาในระดับอุดมศึกษามากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเลือกที่จะเรียนสายสามัญ และเรียนต่อในระดับอุดมศึกษามากกว่าการเรียนต่อในสายอาชีพ (แก้วขวัญ ตั้งติพงศ์กุล, 2555:1) ภาพลักษณ์ของนักเรียนและการเรียนด้านอาชีวศึกษา ติดลบในสายตาของสังคมและผู้ปกครอง ที่มองว่านักเรียนในสายอาชีพเรียนไม่เก่ง เป็นพวกอันธพาล และการศึกษาอาชีวศึกษาเป็นทางเลือกของผู้ไม่มีทางไป (ปาริฉัตร จันโพธิ์, 2555: 33)

การศึกษาอาชีวศึกษามีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมการผลิตของประเทศ หากไม่มีผู้ ที่เข้าศึกษาจะส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาประเทศ การแก้ไขทัศนคติเชิงลบ การเปลี่ยนมุมมองของสังคมและผู้มีส่วนได้เสียต่อการศึกษาอาชีวศึกษา จึงต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขเป็นไปอย่างมีระบบและเกิดประสิทธิภาพ การแก้ไขเร่งด่วนที่สามารถกระทำได้อย่างรวดเร็ว คือ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและผู้มีส่วนได้เสีย โดยนำองค์ความรู้ การบริหารขององค์การภาคเอกชนมาเป็นต้นแบบ เนื่องจากการบริหารขององค์การเอกชนขนาดใหญ่ บริหารงานประสบผลสำเร็จจนเป็นที่ยอมรับ และสร้างความไว้วางใจให้เกิดในสังคม มีการนำหลากหลายแนวคิดมาประยุกต์ใช้ แนวคิดหนึ่งที่ถูกนำมาคือการบริหาร คุณธรรมจริยธรรมเข้ามามีส่วนในการบริหารองค์การ การนำแนวคิดคุณธรรมจริยธรรมมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน โดยมุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมที่ชัดเจน ใช้เป็นเครื่องมือแนวทางในการบริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน แต่พบว่ายังไม่มีนักวิชาการท่านใดที่ ศึกษาเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม สำหรับการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนที่เด่นชัด ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน จึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อตรวจสอบคุณภาพและจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกในการดำเนินการวิจัย โดยภายหลังจากได้ข้อมูลเชิงปริมาณแล้ว นำมาใช้ในการกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ (In-depth interview of experts) เพื่อเป็นข้อมูลเสริมหรือเทียบเคียง โดยมีรายละเอียดตามขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการประเมินและศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน ประกอบด้วย (1) ผู้บริหารและครูสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 2,730 คน (2) ผู้ปกครองนักเรียนหรือนักศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 79,840 และ (3) นักเรียนหรือนักศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 79,840 คน รวมประชากรการวิจัย จำนวน 162,410 คน (สมาคมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, 2562) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้จากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane, 1973, p.729) จำนวน 400 คน

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ได้จากการคัดเลือกอย่างเจาะจง จำนวน 11 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 คน 2) ผู้บริหารการศึกษอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีส่วนในการกำหนดนโยบาย/ทิศทาง การพัฒนาการอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 3 ท่าน 3) นักวิชาการ จำนวน 2 คน 4) อาจารย์ต้นแบบ จำนวน 2 คน 5) ผู้ปกครอง จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในเชิงคุณภาพ คือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ที่เกี่ยวกับแนวคิดอาชีวศึกษา การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ และการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติในเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และเสนอค่าสถิติการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นเชิงปริมาณของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) สถิติ t-test และในการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพจะใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) และวิเคราะห์เชิงพรรณนา

(Descriptive Analysis) ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งอาศัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อนำไปอธิบายข้อมูลเชิงพรรณนาต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร สรุปผลวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 อายุ 21-30 ปี จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00 สถานภาพโสด จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 48.75 ระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 และระดับรายได้ 10,000-20,000 บาท/เดือน จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50

1.2 ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อยู่ในระดับต้องการมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.22 ประกอบด้วย 1) ความเมตตา กรุณา 2) ความยุติธรรม 3) ความซื่อสัตย์ สุจริต 4) มีกัลยาณมิตร 5) มีธรรมาภิบาล 6) ความมีเหตุ มีผล 7) ความเป็นผู้นำ 8) ความมีวินัย 9) มีความรับผิดชอบ 10) มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน 11) การมีส่วนร่วม ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม 12) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ 13) การบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 14) มีความเสียสละ 15) มีจิตสาธารณะ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความยุติธรรม เป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ การมีส่วนร่วม และกัลยาณมิตร ส่วนความเป็นผู้นำ เป็นอันดับสุดท้าย

1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวชี้วัดคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาด้านองค์การ/สังคม อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยด้านองค์การ/สังคมทุกข้ออยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยการปกครอง เป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย และยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนการเป็นผู้นำ เป็นอันดับสุดท้าย

1.4 ผลการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.16 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวชี้วัดคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนทุก

ด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยด้านตนเอง เป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ด้านองค์การ/สังคม ส่วนด้านผู้อื่น เป็นอันดับสุดท้าย

1.5 การเปรียบเทียบการศึกษากการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

1) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการประเมินการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบที (t-test) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีการประเมินการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.286, p = .023$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีการประเมินการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในด้านการบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้านมีความเสียสละและด้านมีจิตสาธารณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2) การเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่อายุ 31-40 ปี มีการประเมินการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุไม่เกิน 20 ปี และ 21-30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร 3 ด้านประกอบไปด้วย (1) คุณธรรมจริยธรรมต่อตนเอง (2) คุณธรรมจริยธรรมต่อผู้อื่น (3) คุณธรรมจริยธรรมต่อสังคม

2.2 การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ทั้ง 15 ตัวบ่งชี้ นั้น ได้บ่งบอกถึง คุณธรรมจริยธรรม ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม ซึ่งผู้ร่วมอภิปรายได้ให้ความเห็น ตามลำดับ สามารถสรุปได้ว่า (1) ความเมตตา กรุณา (2) ความยุติธรรม (3) ความซื่อสัตย์ สุจริต (4) มีกัลยาณมิตร (5) มีธรรมาภิบาล (6) ความมีเหตุ มีผล (7) ความเป็นผู้นำ (8) ความมีวินัย (9) มีความรับผิดชอบ (10) มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน (11) การมีส่วนร่วม (12) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ (13) การบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (14) มีความเสียสละ (15) มีจิตสาธารณะ

2.3 การการตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) รวม 11 คน เห็นสอดคล้องกับตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม 15 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) ความยุติธรรม (2) ความซื่อสัตย์สุจริต (3) ความเป็นผู้นำ (4) มีธรรมาภิบาล (5) การมีส่วนร่วม (6) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ (7) ความรับผิดชอบ (8) ความเมตตา กรุณา (9) การมีเป้าหมาย

วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ชัดเจน (10) ความเป็นกัลยาณมิตร (11) ความมีเหตุมีผล (12) ความมีวินัย (13) การบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (14) ความเสียสละ (15) มีจิตสาธารณะ

อภิปรายผล

จากการศึกษา การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความยุติธรรม ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากที่สุด (= 4.86, S.D. = 0.35) สอดคล้องกับงานวิจัยของสุขุมพงษ์ ชานูนวงศ์, อาชวีภุริชญ์ น้อมเนียม และบุญวดี มนตรีกุล ณ อุทยาน (2559) เรื่องความยุติธรรมในมิติด้านวัฒนธรรม จริยธรรมทางศาสนาและธรรมาภิบาล พบว่า การรับรู้ความยุติธรรมจากปัจจัยทางวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า วัฒนธรรมครอบครัวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ วัฒนธรรมองค์กร และวัฒนธรรมสังคม ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล จิตรเอื้อและวิโรจน์ เจริญลักษณ์ (2561) เรื่อง การรับรู้ความยุติธรรมในองค์กรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานอย่างสร้างสรรค์ และผลการปฏิบัติงานเชิงนวัตกรรม ผ่านความผูกพันต่อองค์กรด้านจิตใจของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า การรับรู้ความยุติธรรมในองค์กร 3 ด้าน คือ ด้านกระบวนการ ด้านผลตอบแทน ด้านปฏิสัมพันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความผูกพันต่อองค์กรด้านจิตใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมการทำงานอย่างสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความซื่อสัตย์สุจริต ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มาเป็นอันดับที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด (= 4.63, S.D. = 0.48) สอดคล้องกับรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ของ รุ่งฤดี กล้าหาญ, ดวงเดือน ศาสตราภรณ์และ สายสมร เฉลยกิตติ (2558) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ 21 1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ 21 มี 5 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความอดทน และใฝ่เรียนรู้ผลการศึกษาระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนในทุกภูมิภาค มีคะแนนเฉลี่ยการประเมินตนเองใน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คะแนนเฉลี่ยการ ประเมินตนเองในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ มีค่าสูงที่สุด รองลงมาคือด้านใฝ่เรียนรู้ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย และความ

อดทน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉริยา สุรวรรเชษฐ, ชัยพจน์ รั้งงามและสฎายุ อีระวณิชตระกูล (2560) เรื่อง รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า 1. รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 6 ขั้นตอน คือ 1) สร้างความเข้าใจ 2) สร้างกฎเกณฑ์ความรับผิดชอบ 3) เอาใจใส่ดูแลพฤติกรรม 4) สร้างความตระหนักในคุณค่า 5) สร้างตัวแบบที่ดี 6) เชื่อมโยงกับความเป็นจริงในอนาคต

3. ความเป็นผู้นำ ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มาเป็นอันดับที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.50$, S.D. = 0.53) ระดับความคิดเห็นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมคติ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ระดับความคิดเห็นบรรยากาศส่งเสริมนวัตกรรมของทีมงาน ด้านการมีวิสัยทัศน์ การมีส่วนร่วมอย่างปลอดภัย การมุ่งงาน การสนับสนุนนวัตกรรมของทีมงาน อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก และพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ด้านพฤติกรรม การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น พฤติกรรมความสำนึกในหน้าที่ พฤติกรรมการคำนึงถึงผู้อื่น พฤติกรรมความอดทนอดกลั้น พฤติกรรมการให้ความร่วมมือ อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก โดยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และบรรยากาศส่งเสริมนวัตกรรมของทีมงาน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. การมีธรรมาภิบาล ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มาเป็นอันดับที่ 4 อยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.38$, S.D. = 0.52) 1) ระดับธรรมาภิบาลของผู้บริหารมหาวิทยาลัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านความโปร่งใส อยู่ในระดับปานกลาง 2) ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกสูงกับธรรมาภิบาลของผู้บริหารมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .01 3) ระดับธรรมาภิบาลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชน สูงกว่ามหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 4) ตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปร เรียงตามความสำคัญคือ ความสามารถในการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประสิทธิภาพการบริหารงานอย่างคุ้มค่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารมหาวิทยาลัย การติดต่อสื่อสารในการปฏิบัติงานและความสามารถและความพร้อมในการปฏิบัติงาน เป็นชุดตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการอธิบายธรรมาภิบาลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้

5. การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัด

กรุงเทพมหานคร มาเป็นอันดับที่ 5 อยู่ในระดับมากที่สุด (= 4.63, S.D. = 0.52) สอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยา อรัญเวียง (2559) เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนวัดศรีโพธิ์ไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 พบว่า 1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยใน 3 อันดับแรกได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความสุภาพและด้านความสะอาด 2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง จำแนกตามระดับชั้นโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านความประหยัดด้านความสามัคคีและด้านความมีน้ำใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มาเป็นอันดับที่ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด (= 4.66, S.D. = 0.47) สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิมล บุญลีและสุวิมล โพธิ์กลิ่น (2557) เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า 1. ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตาม ตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1 ว่ามีจรรยาบรรณโดยรวมและรายด้านในระดับมาก

7. ความรับผิดชอบ ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มาเป็นอันดับที่ 7 อยู่ในระดับมากที่สุด (= 4.65, S.D.= 0.48) สอดคล้องกับบทความวิจัยของประทีป ทับโพน, ศักดา สถาพรวงษาและอรสา จรูญธรรม (2563) เรื่อง กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล พบว่า 1) องค์กรประกอบความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 12 องค์ประกอบย่อย และผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดล มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 2) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

8. ความเมตตากรุณา ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มาเป็นอันดับที่ 8 อยู่ในระดับมากที่สุด (= 4.63, S.D. = 0.48) สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรพงษ์ อัมรงค์ปรีชาชัย,ธีรวรรณ ธีระพงษ์และวีรวรรณ วงศ์ปิ่นเพชร (2563) เรื่อง อิทธิพลของความเมตตากรุณาต่อตนเองที่มีต่อความกรุณาต่อผู้อื่นและความสุขของจิตอาสา ในกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล พบว่า โมเดลอิทธิพลของความเมตตากรุณาต่อตนเองมีต่อความกรุณาต่อผู้อื่นและความสุขของจิตอาสา ในกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล สอดคล้องกับข้อมูลเชิง

ประจักษ์ โดยเส้นอิทธิพล มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร ซึ่งตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดต่อความสุขของจิตอาสา ในกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล คือ ความเมตตากรุณาต่อตนเอง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .59 รองลงมา คือ ความกรุณาต่อผู้อื่น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .25 และพบว่า ความเมตตากรุณาต่อตนเองและความกรุณาต่อผู้อื่น สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของความสุขได้ร้อยละ 54

9. การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มาเป็นอันดับที่ 9 อยู่ในระดับมากที่สุด (= 4.66, S.D. = 0.48) สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุวัฒน์ ภาสแก้ว (2559) เรื่อง มิติวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า 1. มิติวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ 1) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 2) การสร้างวิสัยทัศน์ และ 3) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ 2. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ 1) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ และ 3) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 3. มิติวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกันปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

10. ความเป็นกัลยาณมิตร ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มาเป็นอันดับที่ 10 อยู่ในระดับมากที่สุด (= 4.75, S.D. = 0.46) สอดคล้องกับงานวิจัยของชลินทร บุตรดีวงศ์และนพพล เจนอักษร (2561) เรื่อง ความเป็นกัลยาณมิตรของผู้บริหารกับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า 1. ความเป็นกัลยาณมิตรของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ วัตถุประสงค์ในการใช้คำพูด) วจนักษโม (อดทนต่อถ้อยคำ) ปิโย (น่ารัก) โน จักฺขุฏฐาเน นิโยชเย (ไม่ชักจูงมิตรไปในทางเสื่อมเสีย) อีก 3 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ภาวนีโย (น่ายกย่องน่าเจริญใจ) ครู (น่ายกย่อง) และคัมภีร์ธูจ กถัง กัตตา (อธิบายเรื่องลึกซึ้งได้) 2. ความผูกพันต่อองค์กรของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 11. ความมีเหตุผล ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มาเป็นอันดับที่ 11 อยู่ในระดับมากที่สุด

12. ความมีวินัย ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มาเป็นอันดับที่ 12 อยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.38$, $S.D. = 0.52$) สอดคล้องกับงานวิจัยของอาคม มากมีทรัพย์ (2557) เรื่อง จริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า 1.องค์ประกอบจริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบ 11 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความเมตตากรุณา 2) ด้านกัลยาณมิตร 3) ด้านธรรมาภิบาล 4) ด้านความยุติธรรม 5) ด้านความซื่อสัตย์ 6) ด้านการบังคับตนเอง 7) ด้านความมีเหตุผล 8) ด้านการเป็นผู้นำ 9) ด้านการปกครอง 10) ด้านความมีวินัย และ 11) ด้านความรับผิดชอบ 2. จริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษา มีองค์ประกอบที่สำคัญ จำนวน 11 ด้านมีความเป็นไปได้ ถูกต้อง เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

13. การบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มาเป็นอันดับที่ 13 อยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.50$, $S.D. = 0.53$) สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลมาลย์ ไชยศิริธัญญาและประเสริฐอินทร์รักษ์ (2555) เรื่อง คุณลักษณะผู้ประกอบการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนเอกชนจังหวัดนครปฐม พบว่า คุณลักษณะผู้ประกอบการของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนเอกชนจังหวัดนครปฐมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และคุณลักษณะผู้ประกอบการของผู้บริหารทุกด้าน ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนเอกชนจังหวัดนครปฐม โดยคุณลักษณะผู้ประกอบการด้านความมั่นใจในตัวเองและมองโลกในแง่ดี ความซื่อสัตย์และความน่าเชื่อถือ ความคิดริเริ่มและความรับผิดชอบ ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษาด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม คุณลักษณะผู้ประกอบการด้านความคิดสร้างสรรค์และการสร้างนวัตกรรม ความซื่อสัตย์และความน่าเชื่อถือ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา คุณลักษณะผู้ประกอบการด้านพันธะ ความมุ่งมั่น และความอดทนต่อความไม่ชัดเจน

14. ความเสียสละ ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มาเป็นอันดับที่ 14 อยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.63$, $S.D. = 0.52$) สอดคล้องกับงานวิจัยของมิ่งขวัญ คอยชื่น และภัทรพล มหาพันธ์ (2553) เรื่อง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทย พบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทย มี

สมรรถนะที่สำคัญสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ (1) ความเสียสละและอุทิศตนในการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม (2) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (3) ความเมตตา กรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี (4) ซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่การงานและหน่วยงาน และลำดับสุดท้าย ได้แก่ ความสามารถด้านภาษาในระดับสากล สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูปลัดณัฐวัฒน์ อธิปญโญ, สุทธิพงษ์ ศรีวิชัยและพระมหาสมบัติ ธนปญโญ (2563) เรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักฆราวาสธรรม 4 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักฆราวาสธรรม 4 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) ระบบการดำเนินการ 4) กระบวนการดำเนินการ เป็นการนำหลักภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ (1) จักขุมา มีวิสัยทัศน์ (2) วิธูโร มีความรู้ความสามารถ (3) นิสสยสัมปันโน มีมนุษยสัมพันธ์ เพื่อบำรุงการกับหลักฆราวาสธรรม 4 คือ (1) สัจจะ ความจริงใจ (2) ทมะ ความควบคุม อารมณ์ (3) ขันติ ความอดทน และ (4) จาคะ ความเสียสละ

15. จิตสาธารณะ ผลจากการจัดลำดับความสำคัญของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มาเป็นอันดับที่ 15 อยู่ในระดับมากที่สุด (= 4.75, S.D. = 0.46) สอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉนา ไชยนา พงษ์, วันสรา เชาวน์นิยมและบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2559) เรื่อง ปัจจัยจูงใจความมีจิตอาสาในกิจกรรมสาธารณสุขของผู้ชุมขนแบบเป็นทางการ ในจังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้นำชุมชนดำรงตำแหน่งสมาชิก อบต. ร้อยละ 55.5 เป็นเพศชายร้อยละ 53.8 มีอายุเฉลี่ย 43 ปี และจบการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 49.6 ด้านการจูงใจพบคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบ ร้อยละ 79.5 ของคะแนนเต็ม ผู้นำชุมชนมีคะแนนเฉลี่ยความมีจิตอาสาร้อยละ 79.5 ของคะแนนเต็ม ปัจจัยการจูงใจทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับความมีจิตอาสา และพบว่าการยอมรับนับถือ (X1) ลักษณะงานอาสา (X2) ความก้าวหน้าในงาน (X3) และความสำเร็จของงาน (X4) ร่วมกันอธิบายความมีจิตอาสาของผู้ชุมขนแบบเป็นทางการ ในจังหวัดชลบุรี ได้ร้อยละ 52.9

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัด กรุงเทพมหานคร ทั้ง 15 ตัวบ่งชี้ นั้น ได้บ่งบอกถึง คุณธรรมจริยธรรม ต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสังคม ซึ่งผู้ร่วมอภิปรายได้ให้ความเห็น ตามลำดับ สามารถสรุปได้ว่า (1) ความเมตตา กรุณา (2) ความยุติธรรม (3) ความซื่อสัตย์ สุจริต (4) มีกัลยาณมิตร (5) มีธรรมาภิบาล (6) ความมีเหตุ มีผล (7) ความเป็นผู้นำ (8) ความมีวินัย (9) มีความรับผิดชอบ (10) มีเป้าหมาย

วิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน (11) การมีส่วนร่วม (12) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ (13) การบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (14) มีความเสียสละ (15) มีจิตสาธารณะ

จัดทำการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ด้านตนเอง โดยเน้นเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต ด้านผู้อื่น มุ่งเน้นถึงการให้บริการ และด้านองค์กร/สังคม มุ่งเน้นถึง การปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การนำแนวทางของการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรไปปรับให้ให้เหมาะสมกับบริบทในแต่ละพื้นที่ตามสภาพแวดล้อม

เอกสารอ้างอิง

- กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญาและประเสริฐอินทร์รักษ์ (2555) *คุณลักษณะผู้ประกอบการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนเอกชนจังหวัดนครปฐม*, วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (มกราคม-มิถุนายน), 98-108.
- แก้วขวัญ ตั้งติพิงศ์กุล.(2555). *วิกฤตแรงงานไทย.คอลัมน์เศรษฐศาสตร์ตลาดวิชา*. www.econ.tu.ac.th/oldweb/doc/news/409/econ_64_Kaewkwan. (5 มกราคม 2558)
- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (2560) *คู่มือการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2559-2564)*.
- ชลินทร์ บุตรดีวงศ์และนพดล เจนอักษร (2561) *ความเป็นกัลยาณมิตรของผู้บริหารกับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร*, วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม-กันยายน), 115-124.
- ประทีป ทับโพน, ศักดา สถาพรจนาและอรสา จรุงธรรม (2563) *กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล*, วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ปีที่10 ฉบับที่1 มกราคม-เมษายน, 27-40.
- ภัทรพงษ์ อัมรงค์ปรีชาชัย,ธีรวรรณ ธีระพงษ์และวีรวรรณ วงศ์ปิ่นเพชร (2563) *อิทธิพลของความเมตตากรุณาต่อตนเองที่มีต่อความกรุณาต่อผู้อื่นและความสุขของจิตอาสา ในกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล*, วารสารมนุษยศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม), 103-119.

- ภาณุวัฒน์ กาศแก้ว (2559) *มิติวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2*
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปาริฉัตร จันทิ (2555, กรกฎาคม-กันยายน). *การศึกษาระบบทวิภาคี ทางออกของปัญหาแรงงานไทย.วารสารบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 35(135): 29-39.*
- พระครูปลัดณัฐวัฒน์ อธิปญโญ, สุทธิพงษ์ ศรีวิชัยและพระมหาสมบัติ ธนปญโญ (2563) *รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักขรรยาวาสธรรม 4 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร, วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม), 231-241.*
- มิ่งขวัญ คอยชื่นและภัทรพล มหาพันธ์ (2553) *สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทย, วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, ปีที่2 ฉบับที่1 (กรกฎาคม-ธันวาคม), 60-70.*
- วิทยากร เชียงกลู (2559). *รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 จะปฏิรูปการศึกษาไทยให้ทัน โลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีการพิมพ์ จำกัด.*
- สุริยา อรัญเณียง (2559) *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนวัดศรีโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1, บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สุวิมล บุญลีและสุวิมล โพธิ์กลิ่น (2557) *การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1, วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์, ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 95-104.*
- สุขุมพงษ์ ชาญนวงศ์, อาชว์ภูริชญ์ น้อมเนียม และบุญวดี มนตรีกุล ณ อยู่ธยา (2559) *ความยุติธรรมในมิติด้านวัฒนธรรม จริยธรรมทางศาสนาและธรรมาภิบาล,วารสารมหาวิทยาลัยฤคศิลปากร, ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม), 1370-1381*
- อัจฉนาท ไชยนาพงษ์, วนัสรา เขาวนนิยและบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2559) *ปัจจัยจูงใจความมีจิตอาสาในกิจกรรมสาธารณสุขของผู้นำชุมชนแบบเป็นทางการ ในจังหวัดชลบุรี, วารสารสาธารณสุข มหาวิทยาลัยบูรพา, ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม, 64-75.*
- อัจฉริยา สุรวรเชษฐ, ชัยพจน์ รักษามและสฎายุ ธีระวณิชตระกูล (2560) *รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมความซื่อสัตย์ต่อตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม, วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปีที่ 28 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-กันยายน), 156-166.*
- อาคม มากมีทรัพย์ (2557). *จริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษา, วารสารสุทธิปริทัศน์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ปีที่ 28 ฉบับที่ 87 (2014): กรกฎาคม-กันยายน. 314-322.*

